

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne : **Ing. V. G.**, bytom J., zastúpená JUDr. T. Š., advokátom v K., proti povinnej žalovanej **Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky**, Limbova č. 2, Bratislava, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 12 C 138/2004, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp.zn. 5 Co 70/2008, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave JUDr. Juraj Považan a JUDr. Elena Ďuranová **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp.zn. 5 Co 70/2008 (vec Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 12 C 138/2004).

O d ô v o d n e n i e

Predsedníčka Krajského súdu v Bratislave s poukazom na ustanovenie § 16 O.s.p. predložila vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o vylúčení predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členky senátu JUDr. Eleny Ďuranovej z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na odvolacom súde pod sp.zn. 5 Co 70/2008. Predloženie spisu bližšie právne a skutkovo neodôvodnila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. posudzoval opodstatnenosť tvrdenia sudcov Krajského súdu v Bratislave JUDr. Juraja Považana a JUDr. Eleny Ďuranovej a ich zaujatosti z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods.1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak

so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaniu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu, sledovanému uvedeným ustanovením, zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to : 1/ k veci, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/.

Súčasťou základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nie je povinnosť súdu vyhovieť návrhu účastníka súdneho konania, ktorý podal takýto návrh podľa § 15a O.s.p. a vylúčiť označeného sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Tak isto nie je povinnosťou nadriadeného súdu nevylúčiť sudcu postupom podľa § 15 O.s.p. v každom konaní, v ktorom vec predloží predseda súdu na rozhodnutie z dôvodu, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu.

Obsahom základného práva na prejednanie veci nestranným súdom je iba povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie (nevylúčenie) sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 27/98 z 25. marca 1998).

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať na to, že zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať (II ÚS 105/01, Sbíрка nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

Sudcovia Krajského súdu v Bratislave JUDr. Juraj Považan a JUDr. Elena Ďuranová postupovali v zmysle § 15 ods. 1 O.s.p. z dôvodu, že sa cítili byť vo veci zaujatí. Túto svoju zaujatosť odôvodnili tým, že sa cítia byť osobne dotknutí výrokom právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Š., ktorým boli nepriamo obvinení z akéhosi nekalého konania pri rozhodovaní veci účastníka J. B. proti S. K. E. Uvedená skutočnosť vyplýva zo spisu sp.zn. 5 Co 74/2009 a z odôvodnenia Nálezu Ústavného súdu Slovenskej z 10. februára 2009 sp.zn. II. ÚS 273/08, ktorý sa tu nachádza.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skutočnosť, že sudcovia Krajského súdu v Bratislave JUDr. Juraj Považan a JUDr. Elena Ďuranová by mali prejednávať v odvolacom konaní žalobkyňou uplatňovanú náhradu škody voči štátu, ktorú zastupuje v konaní advokát JUDr. T. Š., ktorého výrokom sa cítia byť uvedení sudcovia dotknutí a podľa vlastného vyjadrenia nie sú schopní z tohto dôvodu rozhodovať vo veci nestranne, je objektívne spôsobilá vyvolať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že sudcovia Krajského súdu v Bratislave JUDr. Juraj Považan a JUDr. Elena Ďuranová sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. marca 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková